

Uchwała Nr XIV /120 / 2011
Rady Miasta Brzeziny
z dnia 29 listopada 2011 r.

w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Brzeziny na lata 2011 – 2015

Na podstawie art. 2 ust.4 pkt 1 w zw. z ust.1 i 5 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego(Dz. U. z 2011 r. Nr 231, poz.1375), art.18 ust.1 w związku z art.7 ust.1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz.1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203 i Nr 167, poz. 1759, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420 i Nr 157, poz. 1241 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz. 230 i Nr 106, poz. 675, z 2011r.,Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777, Nr 21,poz.113,Nr 217, poz.1281) i § 4 ust.1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego (Dz. U. z 2011r. Nr 24, poz.128) Rada Miasta Brzeziny uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Brzeziny na lata 2011 – 2015 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Brzeziny.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta Brzeziny

Zbigniew Bączyński

Załącznik do uchwały Nr XIV/120/2011
Rady Miasta Brzeziny z dnia 29 listopada
2011 r. w sprawie uchwalenia Programu
Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata
2011 - 2015

**PROGRAM OCHRONY ZDROWIA
PSYCHICZNEGO DLA MIASTA BRZEZINY
NA LATA 2011-2015**

Spis treści:

I. Wprowadzenie

II. Diagnoza obszaru objętego Programem.

III. Realizacja Celów Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Brzeziny.

IV. Sposób realizacji Programu.

V. Sposób sprawozdawczości.

I Wprowadzenie

Światowa Organizacja Zdrowia w konstytucji określa zdrowie jako „ stan pełnego, dobrego samopoczucia fizycznego, psychicznego i społecznego, a nie tylko jako brak choroby lub zniepełnienia ”. Zdrowie psychiczne jest nieodłącznym elementem zdrowia człowieka. W odniesieniu do przytoczonej wcześniej definicji zdrowiem psychicznym jest nie tylko brak zaburzeń psychicznych, ale również taki stan , w którym osoba jest świadoma swojego potencjału, może radzić sobie z problemami, stresem, może efektywnie pracować i funkcjonować w społeczeństwie. Dostrzegając pilną potrzebę ochrony zdrowia psychicznego Rada Ministrów rozporządzeniem z dnia 28 grudnia 2010 roku przyjęła Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego. Termin realizacji tego programu przewidziany jest na lata 2011-2015. Istotnym celem tego programu jest promocja zdrowia i zapobieganie zaburzeniom psychicznym oraz zapewnienie wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy, niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym i społecznym. Do realizacji tych celów wskazane są także samorządy gminne. Również ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r., wskazuje organy administracji samorządowej jako odpowiedzialne za zapewnienie ochrony zdrowia psychicznego. Działania w tym zakresie mogą być wspierane przez stowarzyszenia, fundacje, inne organizacje oraz osoby fizyczne i prawne.

Obowiązki Gminy Miejskiej Brzeziny w zakresie ochrony zdrowia, w tym zdrowia psychicznego wyznaczają następujące akty prawne:

- 1) ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego
- 2) ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie, zgodnie z którą, do zadań własnych Gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty z zakresu ochrony zdrowia;
- 3) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zgodnie, z którą, do zadań własnych Gminy należy opracowanie i realizacja miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.
- 4) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- 5) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii
- 6) ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- 7)ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
- 8)rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.

Zadania własne Miasta wynikające z tych ustaw realizowane są w ramach odrębnych programów i strategii, uchwalanych przez Radę Miasta Brzeziny:

- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Miasta Brzeziny na lata 2008 – 2014.
- Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2010- 2012.
- Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Miejski Program Przeciwdziałania Narkomani,
- Miejski Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia

Niniejszy Program określa najbardziej istotne elementy polityki zdrowotnej Gminy Miasta Brzeziny i wyznacza kierunki działania w zakresie poprawy stanu zdrowia psychicznego mieszkańców, zaspokojenia ich potrzeb zdrowotnych, oraz organizacji opieki zdrowotnej.

Zarządzeniem Burmistrza nr 188/2011 z dnia 24 października 2011r., został powołany zespół specjalistów, który opierając się na Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego opracował program dla mieszkańców Miasta Brzeziny w zakresie zdrowia psychicznego i określił następujące priorytety:

1. Promocja zdrowia psychicznego.
2. Profilaktyka zaburzeń psychicznych- (uniwersalna, selektywna, wskazująca), dla dzieci, młodzieży i dorosłych.
3. Profilaktyka, leczenie i rehabilitacja zaburzeń spowodowanych używaniem substancji psychoaktywnych.
4. Leczenie i rehabilitacja chorób i zaburzeń psychicznych.
5. Wsparcie dla chorych psychicznie i ich rodzin.

II. Diagnoza obszaru objętego programem.

Podstawowym wskaźnikiem stanu zdrowia psychicznego Polaków jest rozpowszechnienie zaburzeń psychicznych, rejestrowanych w placówkach psychiatrycznej opieki zdrowotnej, w tym także związanych z nadużywaniem substancji psychoaktywnych - alkoholu, narkotyków i leków.

Przedstawione w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego dane świadczą, że w ciągu 18 lat, od roku 1990 do 2007, wskaźnik rejestrowanego rozpowszechnienia zaburzeń psychicznych w Polsce wzrósł o 119 % w opiece ambulatoryjnej i o 50 % w opiece stacjonarnej.

W opiece ambulatoryjnej, w ciągu 18 lat, wystąpił wzrost wszystkich kategorii zaburzeń psychicznych. Ponad trzykrotnie wzrosło rejestrowane rozpowszechnienie zaburzeń psychotycznych, a zaburzenia niepsychotyczne wzrosły o 73 %. Najwyższy, prawie ośmiokrotny wzrost, wystąpił w przypadku zaburzeń spowodowanych używaniem substancji psychoaktywnych; upośledzenie umysłowe wzrosło o 153 %, a zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu o 82 %.

Gminę Miasto Brzeziny zamieszkuje według stanu na dzień 31.12.2010r -12410 mieszkańców. Z danych uzyskanych z Wojewódzkiego Centrum Zdrowia Publicznego w Łodzi wynika że w Poradni Zdrowia Psychicznego dla Dorosłych w Brzezinach, ogółem liczba wszystkich porad w 2010 r z terenu miasta Brzeziny wynosiła -2018 , w tym porady lekarza 1855, porady psychologa 163 , inne świadczenia – psychoterapia indywidualna 106 osób, wizyty w środowisku chorego -23, skierowania do stacjonarnych placówek -8. Na 352 osoby zdiagnozowane, najczęściej było – z zaburzeniami nerwicowymi związane ze stresem i somatoformiczne- 101, ze schizofrenią -91, organiczne zaburzenia niepsychotyczne-29, organiczne zaburzenia psychotyczne-29, upośledzenie umysłowe- 32, depresje nawracające i zaburzenia dwubiegunowe -23. Poradnia Zdrowia Psychicznego ma pod swoją opieką Dom Pomocy Społecznej w Brzezinach i prowadzi konsultacje w NZOZ Szpital Powiatowy.

Z dokumentacji Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzezinach wynika iż z pomocy społecznej w różnej formie w roku 2010 skorzystało 547 rodzin, w tym 1695 osób. Z obserwacji wynika iż duża ilość osób mających problemy psychiczne nie korzysta z pomocy medycznej i społecznej. Tak więc nie jest znana dokładna liczba osób z zaburzeniami psychicznymi na terenie Gminy. Należy przypuszczać, iż w mieście Brzeziny, podobnie jak w Polsce, rozpowszechnienie zaburzeń psychicznych przedstawia tendencję rosnącą.

Natomiast z uzyskanych informacji z WCZP w Łodzi na temat Poradni Odwykowej w Brzezinach za 2010r , ogółem liczba wszystkich porad wynosiła -2450, porada lekarza-367, porada psychologa 512, porady innego terapeuty- 1571, inne świadczenia , psychoterapia indywidualna 79 osób, psychoterapia grupowa/ rodzinna -74 osób. Na łączna ilość pacjentów - 320 , rozpoznano zespół uzależnienia od alkoholu u -242, używanie szkodliwe -20, współuzależnienie- 58.

Na terenie gminy Miasto Brzeziny funkcjonują NZOZ-y, które świadczą między innymi pomoc osobom chorym psychicznie:

NZOZ Szpital Powiatowy.

- 1)Poradnia Zdrowia Psychicznego;
- 2)Poradnia dla Osób z Problemami Alkoholowymi

NZOZ Medikal- Med w Brzezinach , ul. Tulipanowa 8:

- 1)Poradnia Zdrowia Psychicznego;
- 2)Poradnia Psychologiczna.

III. Realizacja Celów Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Miasta Brzeziny

Cel główny I. Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym.

1.Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylu życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu.

Działania do celu szczegółowego :

- 1) Opracowanie programu promocji zdrowia psychicznego dla mieszkańców Brzezin.
- 2) Prowadzenie kampanii informacyjnych o zagrożeniach dla zdrowia psychicznego;
- 3) Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych.
- 4) Prowadzenie działań skierowanych do dzieci, młodzieży i dorosłych, promujących styl życia korzystny dla zdrowia psychicznego.
- 5) Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz zdrowia psychicznego.

2. Zapobieganie zaburzeniom psychicznym.

Działania do celu szczegółowego;

- 1) Opracowanie systemu zbierania i analizy informacji dotyczących występowania zaburzeń psychicznych wśród mieszkańców miasta Brzezin w celu ustalenia priorytetów w profilaktyce zaburzeń psychicznych.
- 2) Prowadzenie wczesnej diagnostyki i interwencji na terenie miasta, poprzez wizyty domowe, lekarza psychiatry, pracownika MOPS;
- 3) Realizacja programu ochrony zdrowia psychicznego dla mieszkańców Brzezin;
- 4) Realizacja programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, szkole i w środowisku lokalnym - pomoc i realizacja zgodnie z Miejskim Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2010 – 2012;
- 5) Realizacja Miejskiego Programu Profilaktyki i Promocji Zdrowia;
- 6) Realizacja Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

3. Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi.

Działania do celu szczegółowego:

- 1) Prowadzenie kampanii informacyjnych, której celem jest wywołanie postaw zrozumienia i akceptacji dla osób z zaburzeniami psychicznymi, przeciwdziałania dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 2) Organizowanie uroczystości, i innych spotkań o charakterze integracyjnym;
- 3) Współpraca instytucji oraz organizacji pozarządowych i innych podmiotów na rzecz integracji.

4. Organizacja systemu poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego.

Działania do celu szczegółowego:

- 1) Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi oraz osób których zagrożone jest zdrowie psychiczne.
- 2) Dostosowanie do aktualnych potrzeb wsparcia i wszelkich form pomocy udzielanej przez podmioty do tego powołane, osobom potrzebującym oraz ich rodzinom, znajdującym się w stanie kryzysu psychicznego lub nim zagrożonym.
- 3) Współpraca instytucji i organizacji pozarządowych w celu udzielania wsparcia w sytuacjach kryzysowych.
- 4) Zwiększenie dostępności do świadczeń zdrowotnych z zakresu porad psychologicznych, psychiatrycznych i terapeutycznych.

- 5) Opracowanie broszury zawierającej informacje o dostępnych formach pomocy dla osób jej potrzebujących.
- 6) Zamieszczanie informacji o wykonywanych zadaniach, na stronie internetowej Urzędu Miasta Brzeziny oraz innych podmiotów uczestniczących w programie.

Cel główny II. Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym.

1 Upowszechnianie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej.

Działania do celu szczegółowego:

- 1) Zbieranie i analiza informacji dotyczących występowania zaburzeń psychicznych wśród mieszkańców miasta Brzeziny w celu ustalenia potrzeb w zakresie wysokości kontraktu z NFZ na świadczenia medyczne i psychologiczne realizowane na terenie Brzeziny.
- 2) Podejmowanie rozwiązań organizacyjnych i współpraca ze Starostą Powiatu Brzezińskiego w zakresie wprowadzania środowiskowych form psychiatrycznej opieki zdrowotnej.
- 3) Wspieranie inicjatyw utworzenia centrum zdrowia psychicznego, zapewniającego koordynację opieki dla mieszkańców miasta.
- 4) Wspieranie samopomocowych inicjatyw pacjentów, ich rodzin i organizacji pozarządowych, służących rozwojowi form oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

2 Upowszechnianie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego.

Działania do celu szczegółowego:

- 1) Pomoc osobom psychicznie chorym w zakresie zabezpieczenia potrzeb bio – psycho – społecznych poprzez realizację usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych.
- 2) Organizacja poradnictwa w zakresie możliwości uzyskania pomocy i opieki dla osób chorych psychicznie i ich otoczenia.
- 3) Wspieranie inicjatyw do powstawania Środowiskowego Domu Samopomocowego;

3 Wspieranie aktywizacji zawodowej osób z zaburzeniami psychicznymi.

Działania do celu szczegółowego:

- 1) Prowadzenie w środowisku osób z zaburzeniami psychicznymi kampanii ograniczającej tendencje do bierności, izolacji, wykluczenia i zależności instytucjonalnej, w tym rozwój form zatrudnienia i przedsiębiorczości społecznej dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi w celu zwiększenia aktywności zawodowej.
- 2) Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Brzezinach w zakresie organizowaniu szkoleń, staży i prac interwencyjnych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, poszukujących pracy.
- 3) Uwzględnianie osób niepełnosprawnych: upośledzonych umysłowo, fizycznie, oraz osób z zaburzeniami psychicznymi, jako jednej z grup docelowych w projektach ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

4 Koordynacja realizacji programu.

Działania do celu szczegółowego:

1) Powołanie zespołu do koordynowania, monitorowania oraz oceny realizacji programu. Powołanie do zespołu przedstawicieli: Urzędu Miasta Brzeziny, MOPS w Brzezinach, ochrony zdrowia, placówek oświatowych, kościoła i innych związków wyznaniowych, organizacji pozarządowych.

IV. Sposób realizacji programu

Źródła finansowania:

1. Środki finansowe z Narodowego Funduszu Zdrowia- środki przeznaczone na świadczenia zdrowotne, środki finansowe z budżetu państwa w ramach specjalnych projektów, środki z Unii Europejskiej, środki z budżetu miasta Brzeziny- środki przeznaczone na zadania z zakresu pomocy społecznej oraz przeznaczone na realizację Programu.

Wskaźniki ewaluacyjne: liczba przygotowanych i zrealizowanych programów, zadań i przedsięwzięć profilaktycznych, liczba osób którym udzielono świadczenia zdrowotne, liczba wykrytych zaburzeń, liczba osób korzystających z poszczególnych form pomocy lub profilaktyki, ilość przygotowanych ulotek, artykułów w lokalnej gazecie BIS.

Podmioty uczestniczące:

Właściwa ds. pomocy społecznej miejska jednostka organizacyjna- MOPS
Właściwa ds. edukacji komórka organizacyjna Urzędu Miasta Brzeziny,
Placówki oświatowe z terenu miasta Brzeziny;

Łódzki Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia;

Organizacje pozarządowe działające w mieście Brzeziny w dziedzinie ochrony zdrowia psychicznego: Stowarzyszenie Rodziców i Opiekunów Dzieci Niepełnosprawnych „Naszym Dzieciom” w Brzezinach,

Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów Zarząd Oddziału w Brzezinach,
95-60 Brzeziny, ul. Sienkiewicza 16

Stowarzyszenie Klubów Wzajemnej Pomocy „Viola” w Brzezinach, ul. Św. Anny 57

Stowarzyszenie Mieszkańców Ziemi Brzezińskiej w Brzezinach, 95-060 Brzeziny,
ul. Sienkiewicza 14

Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta, Koło Brzezińskie, 95-060 Brzeziny, ul. Św. Anny 35,

Świadczeniodawcy usług medycznych prowadzący działalność w dziedzinie ochrony zdrowia psychicznego, na terenie Miasta Brzeziny:

NZOZ Szpital Powiatowy : Poradnia Zdrowia Psychicznego, Poradnia dla Osób z Problemami Alkoholowymi

NZOZ Medikal - Med w Brzezinach , ul. Tulipanowa 8: Poradnia Zdrowia Psychicznego, Poradnia Psychologiczna.

Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

V. Sposoby sprawozdawczości.

Corocznie będą przygotowywane informacje z realizacji zadań za rok poprzedni, które przesyłane będą do Ministerstwa Zdrowia lub do wskazanego przez Ministerstwo Podmiotu w terminie do 15 maja każdego roku.